Puolustusvaliokunta 17.5.2017

VNS 4/2017 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018−2021 - Pääluokka 27 Puolustusministeriön hallinnonala

1 Hallinnonalan määrärahat

Valtioneuvoston 28.4.20176 hyväksymän Julkisen talouden suunnitelman osana oleva valtiontalouden kehyspäätös vuosille 2018—2021 sisältää puolustusministeriön hallinnonalan menot seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2017	KEH 2018	KEH 2019	KEH 2020	KEH 2021
Kehykseen luettava	2 466	2 485	2 730	2 670	3 694
Kehyksen ulkopuolella (alv)	364	359	362	368	608
Pääluokka 27 yhteensä	**2 830**	**2 843**	**3 092**	**3 037**	**4 301**
Uudet tilausvaltuudet	509	1 660	260	329	630

Kehyskauden menoja vuoden 2017 talousarvioon verrattuna lisäävät lähinnä puolustusselonteossa mainitut rahoituskohteet:

- Laivue 2020 -hanke +624 milj. euroa (2019—2021),
- HX-hanke + 1 mrd. euroa (2021),
- turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämään valmiuden parantaminen (2018—2021) +50 milj. euroa/vuosi sekä
- hallitusohjelman mukainen materiaalihankintojen taso (asteittainen korotus +150 milj. euroa) säilyy vuonna 2021 vuoden 2020 tasolla, jos HX-hankkeen menoja ei huomioida.

Puolustusministeriön pääluokan menojen osuus valtion budjettitalouden menoista vaihtelee kehyskaudella 4,60 prosentin ja 6,37 prosentin välillä (5,22 % v. 2017). HX-hanke nostaa osuutta huomattavasti v. 2021. Arvioitu pääluokan menojen BKT-osuus nousee vastaavasti 1,26 prosentista v. 2018 1,85 prosenttiin v. 2021 (v. 2017 arvio 1,29 %).

2 Puolustusselonteossa linjattu lisärahoitus

Puolustusselonteon keskeisinä teemoina ovat Suomen sotilaallisen toimintaympäristön muutoksesta aiheutuvat lisääntyneet vaatimukset puolustukselle ja tästä johtuen riittävien resurssien varmistaminen Suomen puolustuskyvyn pitkän aikavälin ylläpidolle ja kehittämiselle. Puolustusvoimien tehtävien toteuttaminen edellyttää nykyistä korkeampaa toimintavalmiutta maa-, meri-, ilma- ja kybertoimintaympäristöissä sekä parempaa kaukovaikuttamiskykyä. Kehittämiskohteita ovat etenkin valmius, tiedustelu, kyberpuolustus, vaikuttamiskyky ja poistuvien suorituskykyjen korvaaminen. Strategiset suorituskykyhankkeet muodostavat mittaluokkansa vuoksi perustan, jolle 2020-luvun puolustusjärjestelmä rakentuu. Selonteon mukaiset resurssit ovat kaiken kaikkiaan kokonaisuus, joita on tarkasteltava yhdessä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

- **Laivue 2020 -hanke**

Vuonna 2018 alkavaksi on suunniteltu Puolustusvoimien materiaalinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaltuus, joka sisältää 1,01 mrd. euron osuuden Laivue 2020 -hankkeelle. Hankkeen alkuvuosien vuosiosuudet sisältyvät määrärahakehyksiin siten, että vuodelle 2019 on suunniteltu 260 milj. euroa, vuodelle 2020 170 milj. euroa ja vuodelle 2021 194 milj. euroa. Hankkeen suuruus on kaiken kaikkiaan 1,2 mrd. euroa vuosina 2018−2025).

- **HX-hanke**

Hornet-hävittäjien suorituskyvyn korvaamiseksi käynnistettyä HX-hanketta varten on varattu v. 2021 kehykseen 1,0 mrd. euroa. Puolustusselonteon mukaan uuden monitoimihävittäjän suorituskyvyn on suunniteltu olevan käytössä vähintään 30 vuotta eli 2060-luvulle asti. Hankinnan kustannusarvio on 7–10 mrd. euroa. Hankintapäätös on suunniteltu tehtäväksi vuonna 2021.

- **Turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämä valmiuden parantaminen**

Kehyksiin on lisätty 50 milj. euroa/vuosi turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämään valmiuden parantamiseen. Puolustuselonteossa nämä turvallisuusympäristön muutoksen edellyttämät vuotuiset lisäresurssit valmiuden parantamiseksi arvioitiin 55 milj. euroksi vuodesta 2018 alkaen. Lisärahoitus on tarkoitus käyttää ensisijaisesti sotamateriaalin käytettävyyteen ja valmiusjoukkojen koulutukseen nopeaa reagointikykyä edellyttävissä kriiseissä.

- **Hallitusohjelman mukainen lisäys materiaalisten suorituskykypuutteiden korjaamiseen**

Puolustusvoimien materiaalisten suorituskykypuutteiden korjaamiseen on jo aiemmin osoitettu hallitusohjelman mukaisesti lisärahoitusta vuodesta 2016 alkaen siten, että lisäys kasvaa asteittain 50 milj. eurosta 150 milj. euroon vuoteen 2020 mennessä. Uusi kehyspäätös sisältää tämän lisäyksen myös vuoden 2021 kehyksessä 150 milj. euron suuruisena. Hallitusohjelman ja parlamentaarisen selvitysryhmän v. 2014 suositusten mukaisen korotuksen jatkuminen vuodesta 2021 eteenpäin mahdollistaa maavoimien ja kaikkien yhteisten suorituskykyjen kehittämisen (mm. kyberpuolustus).

3 Muut kehyslisäykset

Vuosien 2018—2019 kehyksiin on lisätty puolustusvoimien toimintamenoihin 2,0 euroa/vuosi sopimussotilaiden palkkaamiseen. Sopimussotilaiden tehtävät on tarkoitettu ennen kaikkea varmistamaan riittävä kouluttajamäärä (tavoite: 2,5 kouluttajaa/joukkue) varusmieskoulutuksessa. Sopimussotilasjärjestelmä tukee osaltaan myös nuorten työllistymistä.

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen on lisätty n. 400 000 euroa, jotta määräraha säilyy vuoden 2017 tasolla.

Sotilaallisen kriisinhallinnan v. 2018 määrärahoja on lisätty puolustusministeriön pääluokassa 5,0 milj. eurolla ja ulkoasiainministeriön pääluokassa 5,3 milj. eurolla, jotta Suomi voi aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti tukea Ranskaa vahvistetulla osallistumisella Libanonin UNIFIL-operaatioon.

Kehykset eivät sisällä puolustusministeriön esittämää lisärahoitusta (n. 5—8 milj. euroa/vuosi) uudesta sotilastiedustelulaista aiheutuviin menoihin.

4 Hinta- ja kustannustasotarkistukset

Puolustusministeriön hallinnonalan määrärahakehyksiin on tehty vakiintuneen käytännön mukaiset hinta- ja kustannustasotarkistukset.

Kehyksiä on tarkistettu vuoden 2016 toteutuneen indeksikehityksen perusteella vähentämällä n. 15,7 milj. euroa/vuosi. Todellinen vuoden 2016 indeksikehitys alitti v. 2016 talousarviossa huomioon otetun 1,5 % ennakollisen kustannustasotarkistuksen. Puolustusvoimien toimintamenoihin ja sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenoihin tarkistus on tehty kuluttajahintaindeksin (keskimääräinen inflaatio 0,4 % v. 2016) mukaisesti. Puolustusmateriaalihankintoihin tarkistus on tehty teollisuuden tuottajahintaindeksin (alaindeksi Muiden koneiden ja laitteiden valmistus) vuosimuutokseen (0,9 % v. 2016) perustuen.

Kehykset on lisäksi muutettu vuoden 2018 hinta- ja kustannustasoon tekemällä puolustusvoimien toimintamenoihin, puolustusmateriaalihankintoihin ja sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenoihin ennakollinen 1,5 % ennakollinen kustannustasotarkistus, mikä merkitsee tässä vaiheessa yhteensä n. 24,5 milj. euron lisäystä vuositasolla (toimintamenot +16,8 milj. euroa, puolustusmateriaalihankinnat +7,1 milj. euroa ja sotilaallinen kriisinhallinta +0,6 milj. euroa).

5 Kilpailukykysopimuksen vaikutukset toimintamenomäärärahoihin

Kehyksiin on sisällytetty v. 2016 tehtyyn kilpailukykysopimuksen perustuvat vähennykset virastojen toimintamenomäärärahoihin vastaavalla tavalla kuin vuoden 2017 talousarviossa. Vähennysten vuotuinen yhteismäärä puolustusministeriön hallinnonalalla on n. 29,0 milj. euroa v. 2018, n. 31,8 milj. euroa v. 2019 ja 19,4 milj. euroa vuosina 2020—2021. Kilpailukykysopimus vähentää suoraan myös virastojen palkkausmenoja, poikkeuksena sovittu työajan pidentäminen, johon perustuen toimintamenomäärärahoja leikataan kehyskaudella n. 8 milj. eurolla vuodessa.

6 Hallitusohjelmaan perustuvat toimintamenosäästöt

Kehyksissä on otettu huomioon jo aiempaan kehyspäätöksen sisältyneet, hallitusohjelmaan perustuvat virastojen toimintamenomäärärahojen leikkaukset, joiden yhteismäärä on kasvamassa puolustusministeriön pääluokassa vuoteen 2017 verrattuna n. 14 milj. eurolla v. 2018, n. 31 milj. eurolla v. 2019 ja n. 32 milj. eurolla vuosina 2020—2021.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi